

East Asia Summit Senior Officials' Meeting (EAS SOM)

June 24, 2021

ਪੂਰਬ ਏਸ਼ੀਆ ਸਿਖਰ ਸਮੇਲਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬੈਠਕ (EAS SOM)

24 ਜੂਨ, 2021

1. ਸਕੱਤਰ (ਪੂਰਬ) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਵਾ ਗਾਂਗੁਲੀ ਦਾਸ 24 ਜੂਨ, 2021 ਨੂੰ ਪੂਰਬ ਏਸ਼ੀਆ ਸਿਖਰ ਸਮੇਲਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬੈਠਕ (EAS SOM) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਵਰਚੁਅਲ ਬੈਠਕ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਬ੍ਰੂਨੇਈ ਦਾਰੂਸਲਮ ਦੇ ਸਥਾਈ ਸਕੱਤਰ ਮਹਾਮਹਿਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇਮਲੀਨ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਟੀਓ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ 18 EAS ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।

2. ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ EAS ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਭਰ ਕੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਰਗਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ COVID -19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਅਤੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ, ਦੱਖਣ ਚੀਨ ਸਾਗਰ, ਕੋਰੀਆ ਪ੍ਰਾਇਦ੍ਵੀਪ, ਮਿਆਂਮਾਰ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ EAS ਫਰੇਮਵਰਕ ਤਹਿਤ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਨੀਲਾ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ (2018- 2022) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ।

3. ਸਕੱਤਰ (ਪੂਰਬ) ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਆਸੀਆਨ ਅਤੇ ASEAN ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਬ੍ਰੂਨੇਈ ਦਾਰੂਸਲਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੰਤਰ ਵਜੋਂ EAM ਤਰਫੋਂ ਨਿਭਾਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਦੁਹਰਾਇਆ। ASEAN ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਰੱਖਕੇ ਆਜ਼ਾਦ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ-ਅਧਾਰਤ ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਬਾਰੇ ਆਸੀਆਨ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ (AOIP) ਅਤੇ ਭਾਰਤ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ (IPOI) ਵਿਚਾਲੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ, ਜੋ ਖੇਤਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

4. ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਸਕੱਤਰ (ਪੂਰਬ) ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਖਣ ਚੀਨ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ, ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪਰੋਂ ਉੱਡਣ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂ ਜੋ ਵਿਵਹਾਰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਤੀਜੇ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਧੀ (UNCLOS) ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

5. ਮਿਆਂਮਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ASEAN ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਆਂਮਾਰ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਗੁਆਂਢੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਭਾਰਤ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿਚ ਉਸਾਰੂ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਅੱਤਵਾਦ ਬਾਰੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

24 ਜੂਨ, 2021

DISCLAIMER: This is an approximate translation. The original is available in English on MEA's website and may be referred to as the official press release.